מנחה הבאה יג). בלולה כולה בגלל עצמה כגון המתנדב מנחת נסכים בלא זבח דאפשר לעשות כן כדלקמן (דף לא:): **לדברי הון.** ר"ג ור' יהושע דמתני' דמדבי כל הראוי לאשים ולר"ש נמי דמדבי כל הבא בגלל עצמו אם נפסלה ועלתה לא תרד וכי פליג ר"ש בבאה בגלל זבח: **לדברי רבי יוסי הגלילי ור"ע תרד.** דהא לא מרבו אלא עולה ודוגמתה מין בהמה ועוף ולא מנחה [1]: **הבאה עם הזבח.** כלומר בגלל זבח: **לדברי הון תרד.** אם פסולה היא תרד לרבי יוסי הגלילי ור"ע ור"ש. לדברי ר"ג ורבי יהושע לא תרד דהא (כתיב יד) מוקדה ומזבח הוא: **נסכים הבאין בפני עצמן.** כגון המתנדב יין בלא זבח דתנן במנחות (דף קד:) מתנדבין יין: **לדברי הון.** רבי יוסי ור"ע ור' יהושע ירדו. לדברי ר"ג ור"ש לא ירדו: ס"ג **פשיטא.** דהכי הוא לדברי יהושע מידי דבר מוקדה אין דלאו בר מוקדה לא לר"ג כל דבר מזבח ולר"ש בא בגלל עצמו ולתנאי דמתני' מנחה לא: **מנחה הבאה בפני עצמה איצטריך ליה.** ולאשמועינן דיש מנחת נסכים הבאה בפני עצמה כדרבא: **מאנדב אדם מנחת נסכים.** בלא זבח ואף על גב שלא אמרה תורה מנחת כליל (הבאה) אלא הבאה בגלל זבח היכא דפריש פריש: **ונשמעינן.** ר"ל בהדיא כדרבא: **נסכים הבאים בגלל זבח איצטריכא ליה.** לר"ל לאשמועינן דלר"ש ירדו וכגון דקא מקריב להו למחר וליומא תרא [2] דקי"ל לעיל (דף מד.) אדם מביא זבחו היום ונסכיו מכאן ועד י' ימים ונפקא לן מהא דאמר מר ומנחתם ונסכיהם יתירי דכתיבי בקרבנות החג להכי כתיבי [3]: **מתני' הן.** בין דס בין אימורים: **רבי יהודה אומר כו'.** בהנך תלתא פליג ומודי בשארא. וטעמא יליף בגמ': **שהיה פסולו בקדש.** משבאת לעזרה נפסלה: **כל שפסולו בקדש כו'.** בגמ' יליף טעמא: **מכשיר.** דאם עלו לא ירדו. ובגמ' [פס:] מוקי לה בדוקין שבעין הואיל וכשרין בעופות לכתחילה: **דוחה.** ומורידן: **כשם שעלו** [4] **לא ירדו.** אכל פסולין דתנן בהו לא ירדו כך אם ירדו לאחר שעלו לא יעלו עוד: **גמ' זאת היא העולה.** זאת מיעוטא והיא מיעוטא וה"א דהעולה מיעוטא דמשמע העולה המיוחדת בשרה ולא פסולה למעוטי [5] פסולין אתו שאפילו עלו ירדו ולא [6] תימא כל הנוגע במזבח לכל פסולין אתא ומסתבר דהני ממעט שפסולן לפני זריקה ולקמיה [ע"ב] מפרש שאר פסולין מנא ליה דלא ירדו ולא [7] ממעט להו מהכא כגון נשחט חוץ לזמנו דפסולו לפני זריקה: **תורת העולה.** שהיא על מוקדה שתהא שם הלילה [8] עד הבקר ולא תרד: **הלן והיוצא.** [9] אע"ג דתני אלו תנא ושייר הנך דאשיב בברייתא בגמ' ושמא משום דמהני דהכא שמעינן [10] דל"ש הנהו ובברייתא נמי בגמ' דהנך דירדו לא חשיב זקן וחולה ומזוהם ונדמה וטומטום ואנדרוגינוס ושמא הוי בכלל הנהו [11] דחשיב: **וחוץ למקומו.** תימה דבפ' התודה (מנחות דף עט.) אמרינן חטאת ששחטה חוץ למקומו רבא אמר תרד כו' ור"ת גורס תודה דאיירי בה התם ומיהו בזה לא הועיל כלום וי"ל דהועיל דשאני תודה דהוי קדשים קלים וליכא מעילה באימורין מקמי זריקה וכי שחיט חוץ למקומו לא מתירה [12] אזריקה למעילה לכך תרד דהא אסירה זריקה החשובה בה אבל חוץ לזמנו לא ירד משום דמרלה לפיגולו לקובעו בכרת כדאי במסכת מעילה (דף ג.) גבי מעילה וה"ה בשם עלו לא ירדו כי האי גוונא אבל הכא בשמעתין מיירי בקדשי קדשים דאיכא מעילה קודם זריקה דהכי כי איפסלא בחוץ למקומו לא תרד דבזריקה אסירה אין קפידא דלא מהני מידי וכי האי גוונא מפליג בסמוך (דף פה.) גבי אימורין שהעלן לפני זריקה בין קדשים קלים בין קדשי קדשים וקשה לי פסח שלא לשמו אמאי לא ירד מאי שנא משלא במקומו בתודה דאידי ואידי קדשים קלים ומחשבה פסולה [13] קודם זריקה וי"ל פסול דשלא לשמו והוי כמו אמיר טפי מפסול דשלא לשמו והוי כמו שחטן בדרום בקדשי קדשים דירדו לר' יהודה פ"ק דמעילה (דף ג:) דהיינו נמי חוץ למקומו ובפרק התודה (מנחות דף עט.) נמי מוכח דחוץ למקומו נמי דילד היינו דוקא לר' יהודה אבל לר"ש לא ירדו אי נמי שלא לשמו קיל לפי שכשר בכל הזבחים לבד חטאת ופסח ולריך עיון אי מלי למימר דגבי תודה מיירי דאשיב לאכול הבשר חוץ לירושלים אין [14] המקוס ראוי לשוס זבח לכך תרד אבל [15] חיישב לאכול בשר חטאת ואשם חוץ לקלעים או להקטיר אימורי קדשים קלים חוץ לקלעים לא ירד כיון דזה המקוס ראוי לקדשים קלים לאכילת שלמים:

הגה"ה ושקבלו פסולין וזרקו דמן. בגמ' (לקמן דף פז:) פליגי ר' יוחנן ור"ל אי מיירי דקבלו וזרקו דתרוייהו נעשו בפסולין וכמו כן מדקדק ברש מעילה (דף ה.): **כל שפסולו בקדש.** שאירע לאחר שחיטה שנתקדש [16] בכלי כדפרישי' לעיל בפ' חטאת העוף (סמ: ד"ה אמר): **זאת היא העולה.** זאת תורת העולה היא העולה. זאת והיא וה"א דהעולה שני היינו ג' מיעוטין אבל העולה קמא אתא לעולה [17] דאשה כדקאמר רבא בפ' תמיד נשחט (פסחי' דף נח:) ותורת הוי [18] רבוי לרבות איזה פסולין דאם עלו לא ירדו כרבי יהודה דלא ממעט אלא הגך ג' ואם תאמר הא ר' יהודה סבר לעיל בפ"ק (דף יד.) דלפה מקדשה [19] במזבח א"כ כולן עלו [20] והיכי משכחת לה פסול [21] בפיגול ונותר וטמא וי"ל כגון שיש הפסק בין הבהמה לרלפת העזרה: **פרט לנשחטה בלילה.** רובע ונרבע לא לריכי מיעוטא לרבי יהודה וכל הני דמרבה ר"ש מרבה נמי רבי יהודה כדלקמן (דף פה:) ומסתבר לרבות הני טפי משום דמשכח להו היכשרא ואם תאמר קדשי קדשים ששחטן בדרום [22] דקאמר ברש מעילה (דף ג:) תרב לר"י הא לית ביה מיעוטא רביעי וי"ל משום דדרשינן לעיל בפרק כל הפסולין (דף לו.) כל דבר רע ריבה חטאת ששחטה בדרום (דאם עלו לא ירדו) ושנכנס דמה לפנים ואף על גב דקרא לגאו שמעינן נמי דאם עלתה תרב א"נ שחט בדרום כעין שחיטת חוץ היא: **הניתנין למעלה שנתנן למטה כו'.** בכל הני מודה רבי יהודה והכי אמרינן לעיל בפרק ב' (דף כז:) קתני מיהא הניתנין למטה שנתנן למעלה ולא פליג רבי יהודה ובפ' כל הפסולין (לעיל דף לו.) נמי אמרינן דלא פסל רבי יהודה במחשבה למטה למעלה ולמעלה למטה כי היכי דפסיל במחשבת היוצא משום דרבי יהודה לטעמיה דאמר שלא במקומו כבמקומו דמי ותימה דברש מעילה (דף ג:) משמע דפליג רבי יהודה גבי קדשי קדשים ששחטן בדרום דרבה אמר אם עלו ירדו ורב

---

[1] [מנחות קד: קו.], [2] לעיל ה. [תענית כ:] מנחות מד: עב. תמורה יד. ירושי' סוכה פ"ד ה"ו, [3] לעיל מג., [4] [לקמן פז:], [5] [לעיל לה:], [6] [זוכר בפסחים עג. מנחות עט.], [7] ת"כ צו פ"א ה"ט, [8] לעיל כז: [סוריות ב: ע"ש] נדה מ. ע"ש ת"כ שם ה"ד, [9] שייך לעיל, [10] ע"כ שייך לעיל, [11] עי' תו' מנחות מד: ד"ה מנחתם, [12] עי' קידושין טז:, [13] [וע"ע תו' יומות פד ד"ה אלא לא], כתובות כט. ד"ה ועל הכומתא, שבועות לט. ד"ה ואלו גאמרין].

שינויי נוסחאות

[1] לדברי ר"ג כו' לדברי כולן כו'. בכתה"י הסדר הפוך, וכ"כ בכת"י: [2] מנחה ונסכים (כ"י צ). וע' קר"א וכש"ש: [3] האיל וכו' עד ונסכיהם למחר. ליתא בכי"מ: ה] ואפי' למחר (כי"ר וכ"ה לעיל ח ע"א): [4] ושנשפך דמה ושיצא (ש"מ): [5] במשנה שמשניות ליתא (הגרי"ב) ובכתה"י ורש"י וש"מ ליתא: ח] היה (כתה"י): [6] ט] כ"א חנניה (כי"צ, פרי"ד, וכ"ה במשניות): [7] למטה וכו' ולמעלה וכו' עד בפנים שנתנן בחוץ. בכתה"י הסדר בהיפוך וכ"ה לעיל מז ע"ב ופמי"ד [ופס מקדים בפנים וכו' לאחי למעלה וכו']: יא] בפנים והניתנין בפנים כו' (ש"מ): יב] שריבה הכתוב ואמר תורת העולה מיעט ואמר זאת מרבה אני כו' (ב"ש מס"י): יג] מנחה הבאה בפנ"ע. (כליל) [כלומר] בגלל עצמה (כתה"י וב"ש. והתיקון בסוגריים מהצ"ק): יד] כ"ק מ"ז. כ"א בת (ש"מ): טו] כ"ל שאם עלו (כתה"י): טו] למעוטי הני פסולין (ש"מ): יז] דלא (צ"ק): יח] דלא (ש"מ): יט] כל הלילה (ש"מ): כ] שמעינן להו (ש"מ): כא] ע"ל מייתי. וע' תוס' מנחות עט ע"א מיתי ביאור (צ"ק): כב] ע"ל פוסלתם (ע"פ בה"מ): כג] שאין (צ"ק): כד] אבל כאן מיירי דחישב לאכול (צ"ק): כה] ע"ל ונתקדש (צ"ק): כו] בדפ' יפיס הגי' לעולה ראשונה שבפנחס. [ועפ"י ב"ש וש"ק ע"ל להעולה עולה ראשונה שבפ' פנחס]. ולפנינו ממקק שבפנחס עפ"י בה"ז עפ"ל ובריא לר' יהודה לאינך פסולין דאם כו' כר"ש דלא ממעט כו' (ש"מ עפ"י תוס' נדה מ' ע"א). וע' ג"ק: כח] מקדשת כמזבח ע"ל: כט] ע"ל עלו (צ"ק): ל] פסול בכל הנהו וי"ל כ"ל והשאר נמקק (צ"ק): לא] בדרום ושנכנס דמה כו' דקאמר כ"ל (באה"מ): לב] כלל"ל ויצא דמה נמי יש לו הכשר שהיוצא כשר בבמה: לג] וע"ע בדבריסס לעיל מז ע"ב ד"ה ומוליח:

ליקוטים

הובא בענ' קודם

שיטה מקובצת

ומודי ר"ש דלא ירדו קמ"ל. פי' וכי קתני מתני' דירדו, דוקא בשקדשו בכלי עם הזבח דלא אפשר לשהייתן אי הוו מפסלי בלינה, קמ"ל דהני נמי בלין עם הזבח ניתו. בספר יסן (ב"ש): **שנשחט בלילה כו' אם** עלתה תרד. עי' תוס' לקמן דף קמ [ע"א ד"ה שחיטת לילה]: **כל** שפסולו בקודש. פ"ה לאחר שנה לעזרה. ולא הכירה דרובע ונרבע מי לא עפקינן [דרבע ונרבע] בעזרה נמי. ונראה דהיינו שיש לו הכשר במקום אחר. וא"ת התינח נשחטה בלילה דיש לה הכשר דכל הלילה כשרה לאיכרים ופדרים, ולא דמה לה (יולא) כשרה בגמה, אבל נשפך דמה באיזה מקום יש לה הכשר במקום אחר, וי"ל דדוקא גבי שחיטה בלילה צריך שיהא לה הכשר במקום אחר לא היתה לה הכשר במקום אחר לא היה מכשיר ר"ש אבל נשפך דמה שכבר נשחטה בהכשר כה"ג קרי ליה שפיר פסולו לא) בקודש: **ובעלי** מומין. לעיל דף לה ע"ב: **חדי** אלו ג' מיעוטין. ולא"ת ר"י דמוקי זאת למעוטי נשפך דמה מהיכא ממעטי רובע ונרבע, וי"ל דנשפך דמה ורובע ונרבע ממעט מחדא מיעוטא דשקולין הן דכי היכי דנשפך דמה אין לו הכשר במקום אחר כמו כן רובע ונרבע אין לו הכשר במקום אחר, דאע"ג דפירשתי דנשפך דמה קרי ליה הכשר במקום אחר הואיל והיא אחר שחיטה שנעשית בהכשר, היינו לר"ש אבל ר"י ליה האי סברא ושוין הם שאין להן הכשר במקום אחר: **תוד"ה** והוין כבו' והוי כבמו שחטן בדרום. עי' תוס' דף קמ ע"ב [ד"ה אמרן]: **ד"ה פרט** כו' שחט בדרום בעין שחיטת חוץ היא. ג"ב עיין תוס' דף קמ ע"ב. ועוד ג"ב וכן ג"ל שיש טעם לאי לאו דרומו מכל דבר רע יותר משאר פסולין, ומהאי טעמא איכא למימר דהיינו טעמא דמקדי דבעי למימר ליה אפילו לר"ש (ריב"א. ב"ש):

הלן והיוצא. [9] אע"ג דתני אלו תנא ושייר הנך דאשיב בברייתא בגמ' ושמא משום דמהני דהכא שמעינן [10] דל"ש הנהו ובברייתא נמי בגמ' דהנך דירדו לא חשיב זקן וחולה ומזוהם ונדמה וטומטום ואנדרוגינוס ושמא הוי בכלל הנהו [11] דחשיב: **וחוץ למקומו.** תימה דבפ' התודה (מנחות דף עט.) אמרינן חטאת ששחטה חוץ למקומו רבא אמר תרד כו' ור"ת גורס תודה דאיירי בה התם ומיהו בזה לא הועיל כלום וי"ל דהועיל דשאני תודה דהוי קדשים קלים וליכא מעילה באימורין מקמי זריקה וכי שחיט חוץ למקומו לא מתירה [12] אזריקה למעילה לכך תרד דהא אסירה זריקה החשובה בה אבל חוץ לזמנו לא ירד משום דמרלה לפיגולו לקובעו בכרת כדאי במסכת מעילה (דף ג.) גבי מעילה וה"ה בשם עלו לא ירדו כי האי גוונא אבל הכא בשמעתין מיירי בקדשי קדשים דאיכא מעילה קודם זריקה דהכי כי איפסלא בחוץ למקומו לא תרד דבזריקה אסירה אין קפידא דלא מהני מידי וכי האי גוונא מפליג בסמוך (דף פה.) גבי אימורין שהעלן לפני זריקה בין קדשים קלים בין קדשי קדשים וקשה לי פסח שלא לשמו אמאי לא ירד מאי שנא משלא במקומו בתודה דאידי ואידי קדשים קלים ומחשבה פסולה [13] קודם זריקה וי"ל פסול דשלא לשמו והוי כמו אמיר טפי מפסול דשלא לשמו והוי כמו שחטן בדרום בקדשי קדשים דירדו לר' יהודה פ"ק דמעילה (דף ג:) דהיינו נמי חוץ למקומו ובפרק התודה (מנחות דף עט.) נמי מוכח דחוץ למקומו נמי דילד היינו דוקא לר' יהודה אבל לר"ש לא ירדו אי נמי שלא לשמו קיל לפי שכשר בכל הזבחים לבד חטאת ופסח ולריך עיון אי מלי למימר דגבי תודה מיירי דאשיב לאכול הבשר חוץ לירושלים אין [14] המקוס ראוי לשוס זבח לכך תרד אבל [15] חיישב לאכול בשר חטאת ואשם חוץ לקלעים או להקטיר אימורי קדשים קלים חוץ לקלעים לא ירד כיון דזה המקוס ראוי לקדשים קלים לאכילת שלמים:

הגה"ה ושקבלו פסולין וזרקו דמן. בגמ' (לקמן דף פז:) פליגי ר' יוחנן ור"ל אי מיירי דקבלו וזרקו דתרוייהו נעשו בפסולין וכמו כן מדקדק ברש מעילה (דף ה.): **כל שפסולו בקדש.** שאירע לאחר שחיטה שנתקדש [16] בכלי כדפרישי' לעיל בפ' חטאת העוף (סמ: ד"ה אמר): **זאת היא העולה.** זאת תורת העולה היא העולה. זאת והיא וה"א דהעולה שני היינו ג' מיעוטין אבל העולה קמא אתא לעולה [17] דאשה כדקאמר רבא בפ' תמיד נשחט (פסחי' דף נח:) ותורת הוי [18] רבוי לרבות איזה פסולין דאם עלו לא ירדו כרבי יהודה דלא ממעט אלא הגך ג' ואם תאמר הא ר' יהודה סבר לעיל בפ"ק (דף יד.) דלפה מקדשה [19] במזבח א"כ כולן עלו [20] והיכי משכחת לה פסול [21] בפיגול ונותר וטמא וי"ל כגון שיש הפסק בין הבהמה לרלפת העזרה: **פרט לנשחטה בלילה.** רובע ונרבע לא לריכי מיעוטא לרבי יהודה וכל הני דמרבה ר"ש מרבה נמי רבי יהודה כדלקמן (דף פה:) ומסתבר לרבות הני טפי משום דמשכח להו היכשרא ואם תאמר קדשי קדשים ששחטן בדרום [22] דקאמר ברש מעילה (דף ג:) תרב לר"י הא לית ביה מיעוטא רביעי וי"ל משום דדרשינן לעיל בפרק כל הפסולין (דף לו.) כל דבר רע ריבה חטאת ששחטה בדרום (דאם עלו לא ירדו) ושנכנס דמה לפנים ואף על גב דקרא לגאו שמעינן נמי דאם עלתה תרב א"נ שחט בדרום כעין שחיטת חוץ היא: **הניתנין למעלה שנתנן למטה כו'.** בכל הני מודה רבי יהודה והכי אמרינן לעיל בפרק ב' (דף כז:) קתני מיהא הניתנין למטה שנתנן למעלה ולא פליג רבי יהודה ובפ' כל הפסולין (לעיל דף לו.) נמי אמרינן דלא פסל רבי יהודה במחשבה למטה למעלה ולמעלה למטה כי היכי דפסיל במחשבת היוצא משום דרבי יהודה לטעמיה דאמר שלא במקומו כבמקומו דמי ותימה דברש מעילה (דף ג:) משמע דפליג רבי יהודה גבי קדשי קדשים ששחטן בדרום דרבה אמר אם עלו ירדו ורב

---

[1] מנחה הבאה יג). בלולה כולה בגלל עצמה כגון המתנדב מנחת נסכים בלא זבח דאפשר לעשות כן כדלקמן (דף לא:): לדברי הון. ר"ג ור' יהושע דמתני' דמדבי כל הראוי לאשים ולר"ש נמי דמדבי כל הבא בגלל עצמו אם נפסלה ועלתה לא תרד וכי פליג ר"ש בבאה בגלל זבח: לדברי רבי יוסי הגלילי ור"ע תרד. דהא לא מרבו אלא עולה ודוגמתה מין בהמה ועוף ולא מנחה [1]: הבאה עם הזבח. כלומר בגלל זבח: לדברי הון תרד. אם פסולה היא תרד לרבי יוסי הגלילי ור"ע ור"ש. לדברי ר"ג ורבי יהושע לא תרד דהא (כתיב יד) מוקדה ומזבח הוא: נסכים הבאין בפני עצמן. כגון המתנדב יין בלא זבח דתנן במנחות (דף קד:) מתנדבין יין: לדברי הון. רבי יוסי ור"ע ור' יהושע ירדו. לדברי ר"ג ור"ש לא ירדו: ס"ג פשיטא. דהכי הוא לדברי יהושע מידי דבר מוקדה אין דלאו בר מוקדה לא לר"ג כל דבר מזבח ולר"ש בא בגלל עצמו ולתנאי דמתני' מנחה לא: מנחה הבאה בפני עצמה איצטריך ליה. ולאשמועינן דיש מנחת נסכים הבאה בפני עצמה כדרבא: מאנדב אדם מנחת נסכים. בלא זבח ואף על גב שלא אמרה תורה מנחת כליל (הבאה) אלא הבאה בגלל זבח היכא דפריש פריש: ונשמעינן. ר"ל בהדיא כדרבא: נסכים הבאים בגלל זבח איצטריכא ליה. לר"ל לאשמועינן דלר"ש ירדו וכגון דקא מקריב להו למחר וליומא תרא [2] דקי"ל לעיל (דף מד.) אדם מביא זבחו היום ונסכיו מכאן ועד י' ימים ונפקא לן מהא דאמר מר ומנחתם ונסכיהם יתירי דכתיבי בקרבנות החג להכי כתיבי [3]: מתני' הן. בין דס בין אימורים: רבי יהודה אומר כו'. בהנך תלתא פליג ומודי בשארא. וטעמא יליף בגמ': שהיה פסולו בקדש. משבאת לעזרה נפסלה: כל שפסולו בקדש כו'. בגמ' יליף טעמא: מכשיר. דאם עלו לא ירדו. ובגמ' [פס:] מוקי לה בדוקין שבעין הואיל וכשרין בעופות לכתחילה: דוחה. ומורידן: כשם שעלו [4] לא ירדו. אכל פסולין דתנן בהו לא ירדו כך אם ירדו לאחר שעלו לא יעלו עוד: גמ' זאת היא העולה. זאת מיעוטא והיא מיעוטא וה"א דהעולה מיעוטא דמשמע העולה המיוחדת בשרה ולא פסולה למעוטי [5] פסולין אתו שאפילו עלו ירדו ולא [6] תימא כל הנוגע במזבח לכל פסולין אתא ומסתבר דהני ממעט שפסולן לפני זריקה ולקמיה [ע"ב] מפרש שאר פסולין מנא ליה דלא ירדו ולא [7] ממעט להו מהכא כגון נשחט חוץ לזמנו דפסולו לפני זריקה: תורת העולה. שהיא על מוקדה שתהא שם הלילה [8] עד הבקר ולא תרד: הלן והיוצא. [9] אע"ג דתני אלו תנא ושייר הנך דאשיב בברייתא בגמ' ושמא משום דמהני דהכא שמעינן [10] דל"ש הנהו ובברייתא נמי בגמ' דהנך דירדו לא חשיב זקן וחולה ומזוהם ונדמה וטומטום ואנדרוגינוס ושמא הוי בכלל הנהו [11] דחשיב: וחוץ למקומו. תימה דבפ' התודה (מנחות דף עט.) אמרינן חטאת ששחטה חוץ למקומו רבא אמר תרד כו' ור"ת גורס תודה דאיירי בה התם ומיהו בזה לא הועיל כלום וי"ל דהועיל דשאני תודה דהוי קדשים קלים וליכא מעילה באימורין מקמי זריקה וכי שחיט חוץ למקומו לא מתירה [12] אזריקה למעילה לכך תרד דהא אסירה זריקה החשובה בה אבל חוץ לזמנו לא ירד משום דמרלה לפיגולו לקובעו בכרת כדאי במסכת מעילה (דף ג.) גבי מעילה וה"ה בשם עלו לא ירדו כי האי גוונא אבל הכא בשמעתין מיירי בקדשי קדשים דאיכא מעילה קודם זריקה דהכי כי איפסלא בחוץ למקומו לא תרד דבזריקה אסירה אין קפידא דלא מהני מידי וכי האי גוונא מפליג בסמוך (דף פה.) גבי אימורין שהעלן לפני זריקה בין קדשים קלים בין קדשי קדשים וקשה לי פסח שלא לשמו אמאי לא ירד מאי שנא משלא במקומו בתודה דאידי ואידי קדשים קלים ומחשבה פסולה [13] קודם זריקה וי"ל פסול דשלא לשמו והוי כמו אמיר טפי מפסול דשלא לשמו והוי כמו שחטן בדרום בקדשי קדשים דירדו לר' יהודה פ"ק דמעילה (דף ג:) דהיינו נמי חוץ למקומו ובפרק התודה (מנחות דף עט.) נמי מוכח דחוץ למקומו נמי דילד היינו דוקא לר' יהודה אבל לר"ש לא ירדו אי נמי שלא לשמו קיל לפי שכשר בכל הזבחים לבד חטאת ופסח ולריך עיון אי מלי למימר דגבי תודה מיירי דאשיב לאכול הבשר חוץ לירושלים אין [14] המקוס ראוי לשוס זבח לכך תרד אבל [15] חיישב לאכול בשר חטאת ואשם חוץ לקלעים או להקטיר אימורי קדשים קלים חוץ לקלעים לא ירד כיון דזה המקוס ראוי לקדשים קלים לאכילת שלמים: הגה"ה ושקבלו פסולין וזרקו דמן. בגמ' (לקמן דף פז:) פליגי ר' יוחנן ור"ל אי מיירי דקבלו וזרקו דתרוייהו נעשו בפסולין וכמו כן מדקדק ברש מעילה (דף ה.): כל שפסולו בקדש. שאירע לאחר שחיטה שנתקדש [16] בכלי כדפרישי' לעיל בפ' חטאת העוף (סמ: ד"ה אמר): זאת היא העולה. זאת תורת העולה היא העולה. זאת והיא וה"א דהעולה שני היינו ג' מיעוטין אבל העולה קמא אתא לעולה [17] דאשה כדקאמר רבא בפ' תמיד נשחט (פסחי' דף נח:) ותורת הוי [18] רבוי לרבות איזה פסולין דאם עלו לא ירדו כרבי יהודה דלא ממעט אלא הגך ג' ואם תאמר הא ר' יהודה סבר לעיל בפ"ק (דף יד.) דלפה מקדשה [19] במזבח א"כ כולן עלו [20] והיכי משכחת לה פסול [21] בפיגול ונותר וטמא וי"ל כגון שיש הפסק בין הבהמה לרלפת העזרה: פרט לנשחטה בלילה. רובע ונרבע לא לריכי מיעוטא לרבי יהודה וכל הני דמרבה ר"ש מרבה נמי רבי יהודה כדלקמן (דף פה:) ומסתבר לרבות הני טפי משום דמשכח להו היכשרא ואם תאמר קדשי קדשים ששחטן בדרום [22] דקאמר ברש מעילה (דף ג:) תרב לר"י הא לית ביה מיעוטא רביעי וי"ל משום דדרשינן לעיל בפרק כל הפסולין (דף לו.) כל דבר רע ריבה חטאת ששחטה בדרום (דאם עלו לא ירדו) ושנכנס דמה לפנים ואף על גב דקרא לגאו שמעינן נמי דאם עלתה תרב א"נ שחט בדרום כעין שחיטת חוץ היא: הניתנין למעלה שנתנן למטה כו'. בכל הני מודה רבי יהודה והכי אמרינן לעיל בפרק ב' (דף כז:) קתני מיהא הניתנין למטה שנתנן למעלה ולא פליג רבי יהודה ובפ' כל הפסולין (לעיל דף לו.) נמי אמרינן דלא פסל רבי יהודה במחשבה למטה למעלה ולמעלה למטה כי היכי דפסיל במחשבת היוצא משום דרבי יהודה לטעמיה דאמר שלא במקומו כבמקומו דמי ותימה דברש מעילה (דף ג:) משמע דפליג רבי יהודה גבי קדשי קדשים ששחטן בדרום דרבה אמר אם עלו ירדו ורב

---

[1] [מנחות קד: קו.], [2] לעיל ה. [תענית כ:] מנחות מד: עב. תמורה יד. ירושי' סוכה פ"ד ה"ו, [3] לעיל מג., [4] [לקמן פז:], [5] [לעיל לה:], [6] [זוכר בפסחים עג. מנחות עט.], [7] ת"כ צו פ"א ה"ט, [8] לעיל כז: [סוריות ב: ע"ש] נדה מ. ע"ש ת"כ שם ה"ד, [9] שייך לעיל, [10] ע"כ שייך לעיל, [11] עי' תו' מנחות מד: ד"ה מנחתם, [12] עי' קידושין טז:, [13] [וע"ע תו' יומות פד ד"ה אלא לא], כתובות כט. ד"ה ועל הכומתא, שבועות לט. ד"ה ואלו גאמרין].

תורה אור השלם

1. מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לִפְרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּטוֹ: במדבר כט, כד
2. צוּ אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָהּ עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה עַד הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ: ויקרא ו, ב

מוסף רש"י

מתנדב אדם מנחת נסכים. סלת שמן ויין בלא קרבן (מנחות קד:) **מנחתם ונסכיהם בלילה.** דאע"פ שמקריבין הקרבנות ביום, יכולין להביא המנחות והנסכים בלילה (תענית ב.). דמנחת נסכים קריבין בלילה, ואי קשיא הא אמרינן בהקומץ רבה (כו:) דבריר שדרכן ליקרב ביום וקמשיב מנחת נסכים, מפרש לה בפרק יש קרבנות במסכת תמורה (יד.) דהא דקתני ביום בנסכים הבאים עם הזבח, והא דקתני בלילה בנסכים הבאין בפני עצמן, כגון שהביא זבח בלא נסכים ולאחר זמן הביא הנסכים בפני עצמן יכול להביאן בלילה (מנחות מד:) **מנחתם ונסכיהם למחר.** אם קרב הקרבן בזמנו ואפילו אכלן ועד עשרה ימים (תמורה יד:). אם הביא ביום זבח יכול להקריב נסכיו למחר ובלבד שלא יקדשו בכלי מתאמתו, דאי קדשי נפסלין בלינה כדתניא במסכת מעילה (ט.). קדשו בכלי הוכשרו ליפסל בטבול יום ומתאחר כפורים ובלינה (מנחות מד: וכעי"ז שם נב.) **אם עלו לא ירדו.** אם עלו לאזבח דאימוריהן להקטיר (פסחים עג.) **הלן.** בשר הלן (לעיל מג.): **ושקבלו פסולין וזרקו את דמו.** אם עלה הבשר לא ירד (לקמן פז.) **מכשיר בבעלי מומין.** אם עלו שלא ירדו (לעיל לה:) **זאת היא העולה.** זאת תורת העולה היא העולה, ומהאי קרא נפקא לן פסולין שאם עלו לא ירדו, דכתיב על מוקדה, משמעלה מוקד, וכתב רחמנא זאת דמשמע מיעוטא, כלומר זאת אם עלתה לא תרד, וכתיב על מוקדה, משמעלה מוקד, וכתב רחמנא זאת דמשמע מיעוטא, וכתיב העולה דמשמע העולה עולה כשרה ולא פסולה, והני תלת מיעוטי מעמעטי הני תלתא פסולי (נדה מ. וכעי"ז לעיל בז:). אבל כל הנך פסולי אחריני דמכשר בהו ר"ש, כגון לן ויולא, שיצא הבשר קודם זריקה דס, וטומא ונשחט לאוכלי חוץ לזמנו וחוץ למקומו, כולן מודה נמי ר' יהודה דלא ירדו, וטעמא מפרש ר' יהודה (לקמן) מפני מה אמרו לן בדם כשר שהרי לן כשר בנשר, וכן כולן: ושנשפך דמה. לאחר ולא מזרק (נדה מ:) **אין לי אלא עולה בשרה.** תחת על מוקדה כל הלילה עד הבקר: והלן. שלן בשרה חוץ למזבח (לעיל בז:). או: דס הלן (נדה שם) **והיוצא.** שיצא בשרה (לעיל בז:). בשר עולה שיצא והכשיקה העולה (נדה שם) ושנשחט חוץ לזמנו. על מנת להקטיר חוץ למזבח (לעיל בז:). או: על מנת לאוכלו חוץ לזמנו דהוי פגול: ושקבלו פסולין וזרקו את דמו. כגון בעל מום או שאר פסולין, ולהכי נקט קבלו פסולין ולא נקט שנשחטו פסולין, שהשחיטה כשרה בפסולין כדתנן (לעיל לא:) כל הפסולין שנשחטו שחיטתן כשרה: שנתנן למעלה. ממזבח הסקרא, דקי"ל מטאת בהמה למעלה דכתיב בה קרבות, ועולה למטה: והניתנין בפנים. על המזבח הפנימי, כגון פר העלם דבר ופר כהן משיח: ופסח וחטאת. להכי נקט פסח וחטאת, דקי"ל כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרין חוץ מפסח וחטאת (נדה שם) מגין. שיין שעלו לא ירדו הרובע והנרבע. על פי עד אחד שמותר להדיוט ואסור לגבוה ונפקי לן מקראי במס' תמורה: כי יולד פרט ליולא דופן (שם ע"פ חולין לח:): ומה ראית. אחר שריבה הכתוב ומיעט כו'. הואיל וכתוב אחד מיעט מעתה יש לך לילך בתומד הלעת (נדה מא.):

---

[1] אב מיי' פרק ג מהלכות פסה"מ הלכה יד:
יא ג מיי' פי"ד מהל' מעה"ק הלכה ח:
יב ד מיי' פרק ג מהלכות פסה"מ הלכה ז:
יג ה מיי' שם הלכה ו:
יד ו מיי' שם הלכה ח:
טו ז מיי' שם הלכה ה:
טז ח מיי' שם הלכה ח:
יז ט מיי' שם הלכה ד:
יח י מיי' שם הלכה ב: